

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	10Sža/32/2015
Identifikačné číslo spisu:	1015200236
Dátum vydania rozhodnutia:	26.08.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Elena Berthotyová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:1015200236.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. a z členov JUDr. Zuzany Ďurišovej a JUDr. Jany Henčekovej, PhD., v právnej veci navrhovateľa: E. U., nar. XX.XX.XXXX, štátneho príslušníka Iránskej islamskej republiky (ďalej len „Irán“), v krajine pôvodu naposledy bytom W., t.č. Pobytový tábor Rohovce, zastúpeného JUDr. Miroslavou Mittelmanovou, advokátkou so sídlom Hurbanovo nám. 5, Bratislava, proti odporcovi: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky - Migračný úrad, so sídlom Pivonková 6, Bratislava o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu ČAS: MU-341-158/PO-Ž-2010 zo dňa 18.12.2014, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 9Saz/4/2015-55 zo dňa 15. apríla 2015, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 9Saz/4/2015-55 zo dňa 15. apríla 2015 m e n í tak, že rozhodnutie odporcu ČAS: MU-341-158/PO-Ž-2010 zo dňa 18.12.2014 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d ě ľ š i e k o n a n i e.

Odporca j e p o v i n n ý zaplatiť navrhovateľovi trovy konania vo výške 561,71 Eur (titulom náhrady trov právneho zastúpenia) do 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku, k rukám jeho právnej zástupkyne Mgr. Miroslavy Mittelmanovej.

Odôvodnenie

I.

Predmet konania

Krajský súd v Bratislave rozsudkom uvedeným vo výroku potvrdil rozhodnutie č. ČAS: MU-341-158/PO-Ž-2010 zo dňa 18.12.2014, ktorým odporca podľa § 13 ods. 1 zákona č. 480/2002 Z. z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení platnom v čase vydania napadnutého rozhodnutia (ďalej len „zákon o azyle“) neudelil navrhovateľovi azyl a podľa § 13c ods. 1 a § 20 ods. 4 zákona o azyle mu neposkytol doplnkovú ochranu.

V dôvodoch rozhodnutia uviedol, že predmetom uskutočneného konania pred odporcom bolo posúdenie navrhovateľovej žiadosti o azyl, ktorú podal vyhlásením z 25.06.2010, v ktorej ako dôvody svojej

žiadosti uviedol obavy z trestu za cestovanie na falošný izraelský cestovný doklad, že v krajine pôvodu mal náboženské problémy a bol prenasledovaný zo strany štátnych orgánov pre nedodržanie moslimských tradícií, pričom v prípade návratu do krajiny pôvodu má obavy o svoj život. Ďalej uviedol, že v Iráne konvertoval na kresťanskú vieru. Z uvedeného je teda podľa krajského súdu zrejmé, že dôvodom podanej žiadosti o azyl nebolo konvertovanie navrhovateľa na kresťanskú (gréckokatolícku) vieru, ku ktorému došlo až na slovenskom území dňa 17.09.2011, ako o tom svedčí krstný list - teda 15 mesiacov po podaní žiadosti o azyl. Pretože navrhovateľ (ani následne) nepodal novú žiadosť o azyl s poukazom na prijatie kresťanskej viery (vykonaním krstu 17.09.2011), ktorá žiadosť by v tomto prípade bola posudzovaná ako žiadosť „na mieste“, predmetom posudzovania musí byť teda žiadosť, podaná navrhovateľom 25.06.2010.

Krajský súd k námietke existencie vady v konaní odporcu, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia, keď navrhovateľ poukázal na skutočnosť, že odporca sa vydaným rozhodnutím neriadil právnym názorom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky uviedol, že táto námietka nie je dôvodná.

Odporca v intenciách právneho názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (podľa ktorého: „V ďalšom konaní bude potrebné znova dôkladne vyhodnotiť, či konvertovanie navrhovateľa na kresťanstvo nezakladá niektorý z dôvodov na udelenie azylu, prípadne poskytnutie doplnkovej ochrany na území Slovenskej republiky, a to na základe všetkých zistených skutočností, nielen tých, ktoré sú v neprospech navrhovateľa.) opätovne posúdil a vyhodnotil v konaní zistený stav veci. Poukázal pritom na skutočnosť, vyplývajúcu zo samotných výpovedí navrhovateľa, že v konaní sa nepreukázalo, že by navrhovateľ počas svojho doterajšieho pobytu na Slovensku (okrem vykonania aktu krstu, resp. prípravy naň) vykonával náboženské úkony verejne, dokonca ani to, že by mal v budúcnosti takéto úkony vykonávať. V tejto súvislosti poukázal tiež na navrhovateľove minimálne vedomosti o kresťanstve, ktoré nezodpovedajú bežným vedomostiam, predpokladaným u (kresťanský) veriacich. V kontexte zisteného stavu vecí aj s poukazom na uvedené dospel k záveru, že konvertovanie navrhovateľa, ku ktorému došlo prijatím krstu dňa 17.09.2011 bolo účelovým.

K námietke rozporu zisteného stavu vecí s obsahom spisu (poukázal na skutočnosť, že odporca sa zameriaval výlučne na informácie, ktoré sú v neprospech navrhovateľa, pričom poukázal na informácie založené v spise, podľa obsahu ktorých sú moslimskí konvertiti v Iráne prenasledovaní a konvertovanie môže byť predmetom trestného stíhania s trestom smrti ako konečného výsledku) krajský súd uviedol, že túto námietku vyhodnotil ako čiastočne dôvodnú, avšak iba z toho pohľadu, že odporca z informácií založených v administratívnom spise síce zistil a v odôvodnení svojho rozhodnutia aj poukázal na existujúce riziká určitej skupiny konvertitov, pričom v odôvodnení rozhodnutia sa vyhol uvedenia prípadov zatknutia - uväznenia konvertitov ktorí boli účastníkmi domácich bohoslužieb, ako to vyplýva z aktualizácie informácií o Iráne datovanej 24.04.2014 (Č.p./Ref.no.: MU-ODZS-2014/000237-0052). Avšak vzhľadom ku skutočnosti, že konvertovanie navrhovateľa v Iráne sa v konaní nepotvrdilo, resp. že konvertovanie navrhovateľa na Slovensku bolo dôvodne vyhodnotené ako účelové, krajský súd na túto skutočnosť s poukazom na ust. § 250i ods. 3 O.s.p. neprihliadol.

K námietke nesprávneho právneho posúdenia veci (dôvodil, že sa netají svojím konvertovaním, že na krku nosí kresťanský kríž, pričom oponoval odporcovmu konštatovaniu, že jeho prestup na kresťanskú vieru bol iba účelovým, tiež že niet pochyb o tom, že sa stal kresťanom a teda odporca sa mal v rozhodnutí zaoberať výlučne hrozbami, ktoré z toho vyplývajú a nie vyhodnocovať jeho vedomosti o kresťanstve) krajský súd uviedol, že ani túto námietku nevyhodnotil ako dôvodnú. Odporca na žiadnom mieste napadnutého rozhodnutia nevyvracal skutočnosť, že navrhovateľ počas svojho pobytu na Slovensku - v priebehu azylového konania prijal krst, čím prijal kresťanskú (gréckokatolícku) vieru. Táto skutočnosť však (po celkovom posúdení zisteného stavu vecí) je podstatnou pri zhodnotení existencie ev. vážneho bezprávia.

K výroku o neudelení azylu krajský súd uviedol, že

ako vyplýva z úvodu posúdenia vznesených námietok, navrhovateľ vyhlásením z 25.06.2010 požiadal o azyl z dôvodu obavy z trestu za cestovanie na falošný izraelský cestovný doklad, že v krajine pôvodu mal náboženské problémy a bol prenasledovaný zo strany štátnych orgánov pre nedodržanie moslimských tradícií, pričom v prípade návratu do krajiny pôvodu má obavy o svoj život, tiež že v Iráne konvertoval na kresťanskú vieru. Sám navrhovateľ vo svojich následných výpovediach uvádzal, že problémy s falošným pasom, či s nedodržaním islamských tradícií boli vyriešené. Teda jediným

dôvodom, ktorý bolo potrebné posúdiť bol problém s jeho konvertovaním v Iráne. Z výsledkov vykonaného dokazovania (napr. pohovor vykonaný 15.07.2010, 26.01.2011, 03.03.2011) je však preukázané, že navrhovateľ v Iráne na kresťanskú vieru „v kresťanskom kostole patriacom Arménom“ neprestúpil. Táto skutočnosť je zrejmá jednak z obsahu výpovedí navrhovateľa, v priebehu ktorých bol dopytovaný na otázky prípravy a samotného vykonania aktu konvertovania, z obsahu znalostí kresťanskej viery. Predovšetkým však z toho, že navrhovateľ bol preukázateľne pokrstený až v priebehu prebiehajúceho azylového konania dňa 17.09.2011 v Košiciach v Gréckokatolíckej cirkvi, farnosti Božej Múdrosti Košice - Furča. Ak by totižto navrhovateľ už počas svojho pobytu v Iráne (t. j. do konca roka 2008) bol pokrstený (teda ak by konvertoval na kresťanskú vieru), neuvádzal by v prvom azylovom konaní ČAS: MU-186/PO-Ž-2009 ako svoje vierovyznanie islam, najmä však by nemohol byť opakovane pokrstený dňa 17.09.2011 v Košiciach. Ak teda navrhovateľom prezentované problémy s jeho cestovným pasom, resp. problémy súvisiace s nedodržiavaním islamských tradícií (podľa vlastného vyjadrenia) mal v čase vydania napadnutého rozhodnutia už vyriešené, pričom sa nepreukázalo jeho konvertovanie z islamu na kresťanskú vieru počas jeho pobytu v krajine pôvodu, nebol naplnený ani jeden z predpokladov udelenia azylu podľa ust. § 8 zákona o azyle.

Vo vzťahu k azylu by prijatie sviatosti krstu navrhovateľom počas jeho pobytu na Slovensku bolo významným iba v prípade, ak by práve toto navrhovateľovo pokrstenie bolo dôvodom podania inej, ako podanej žiadosti o azyl. Takáto žiadosť by bola v prípade jej podania žiadosťou podanou „na mieste“. K tomu však nedošlo. Preto ak odporca navrhovateľovi azyl neudelil, jeho rozhodnutie je podľa krajského súdu vecne správne a je v súlade so zákonom.

K výroku o neposkytnutí doplnkovej ochrany krajský súd uviedol, že predpokladom poskytnutia doplnkovej ochrany je existencia, resp. reálny predpoklad existencie vážneho bezprávia, ktoré by žiadateľovi o azyl hrozilo v prípade jeho návratu a ktoré zákon o azyle definuje v ust. § 2 písm. f).

Ako to vyplýva z obsahu spisu, navrhovateľovi nikdy nebol uložený trest smrti, teda mu nehrozí ani jeho výkon, pričom nebolo zistené, že by v krajine jeho pôvodu prebiehal vnútroštátny či medzinárodný ozbrojený konflikt, v dôsledku ktorého by v prípade návratu navrhovateľa hrozilo vážne a individuálne ohrozenie života alebo nedotknuteľnosti osoby. Tým neboli naplnené predpoklady ust. § 2 písm. f) bod. 1, 3. zákona o azyle.

Predmetom posúdenia teda bolo posúdenie existencie ev. vážneho bezprávia v zmysle bodu 2. cit. zákonného ustanovenia a to s poukazom na nespochybniteľné prijatie sviatosti krstu navrhovateľom v priebehu azylového konania. Podľa krajského súdu niet pochybností o tom, že neexistuje „meradlo“, ktorým by bolo možné spoľahlivo ustáliť, či ten či onen jedinec je veriacim alebo ním nie je. Je tomu tak preto, lebo (náboženská) viera je predovšetkým výrazom osobnostného postoja a zmýšľania k určitým, predovšetkým duchovným hodnotám. Avšak podľa názoru krajského súdu výrazom zastavania tej či onej viery (vierovyznania) je na jednej strane znalosť jej princípov, zhmotnených do znalosti jej podstaty, povinností vyplývajúcich z viery samotnej, spôsobu vykonávania náboženských obradov včítane bežne používaných modlitieb a zvyklostí. Na strane druhej však aj dodržiavanie povinností vyplývajúcich z konkrétneho vierovyznania, ako napr. v prípade katolíckeho vierovyznania povinná účasť na svätých nedeľných a sviatočných omšiach, pochopiteľne aj celkové správanie sa veriaceho. Teda vykonávanie povinností, vyplývajúcich v danom prípade z katolíckeho vierovyznania sa tak stávajú samozrejmu a prirodzenou súčasťou presvedčenia a života veriaceho.

Odporca podľa krajského súdu v odôvodnení napadnutého rozhodnutia podrobne opísal navrhovateľove znalosti katolíckej viery, predovšetkým však jeho správanie sa po prijatí sviatosti krstu, ktoré (ako to vyplýva z podrobného vyhodnotenia samotných výpovedí navrhovateľa) zjavne nesvedčí o jeho vnútornom presvedčení kresťana - katolíka. Navrhovateľovi počas pobytu na Slovensku - po jeho pokrstení nič nebránilo v tom, aby sa ako kresťan správal. Výrazom takéhoto, ním prezentovaného prijatia kresťanskej viery by logicky mala byť (okrem iného) pravidelná účasť na min. povinných svätých omšiach a tiež ovládanie základných modlitieb, prijímanie sviatosti počas omše, účasť na spovedi min. raz do roka. Navrhovateľ sa však takýmto spôsobom (ako to sám prezentoval) nesprával, ktorá skutočnosť odporcu dôvodne viedla k správnej úvahe, že navrhovateľovo prijatie katolíckej viery počas pobytu na Slovensku (po podaní žiadosti o azyl) bolo účelovým.

Tento logický záver odporcu nadobúda svoj význam vo vzťahu k posúdeniu otázky ev. vážneho bezprávia (poskytnutia doplnkovej ochrany) v prípade návratu navrhovateľa do krajiny jeho pôvodu a to

aj s poukazom na v spise založené informácie, týkajúce sa postoja Iránu (ako krajiny) ku konvertitom z islamu. Ak však navrhovateľ svoje (prezentované) vierovyznanie nepraktikoval na Slovensku, kde mu takémuto (verejnému) vyznávaniu jeho viery nikto (a nič) nebránil, je opodstatnený záver, že ním prezentovaný prestup na katolícku vieru nebol skutočným, ale bol účelovým s cieľom dosiahnuť pre seba výhodnejšiu pozíciu pri posúdení ním, pred časom podanej žiadosti o azyl.

S poukazom na uvedené teda podľa krajského súdu navrhovateľovi nehrozí v prípade jeho návratu do krajiny jeho pôvodu žiadne nebezpečenstvo. Navyiac, ak by aj existoval dôvod, pre ktorý by bolo na mieste považovať navrhovateľa (na základe jeho skutočného presvedčenia, teda nie len na základe jeho pokrstenia) za kresťana - katolíka, nič nenasvedčuje tomu, žeby svoje návyky po svojom príchode do krajiny svojho pôvodu zmenil, teda žeby svoje vierovyznanie prezentoval inak, ako je tomu doteraz na slovenskom území. Krajský súd poznamenal, že iba nosenie kríža na krku, resp. iba označenie svojej osoby ako kresťana nemôže svedčiť o vierovyznaní navrhovateľa. S poukazom na uvedené teda odporca správne posúdil otázku poskytnutia doplnkovej ochrany navrhovateľovi ako nepreukázanú a teda správne rozhodol o jej neposkytnutí.

Pretože po preskúmaní napadnutého rozhodnutia odporcu krajský súd dospel k názoru, že navrhovateľom vznesené námietky nie sú dôvodné, pričom negatívne rozhodnutie odporcu o neudelení azylu a neposkytnutí doplnkovej ochrany krajský súd pokladal za dôvodné, napadnuté rozhodnutie potvrdiť ako správne a zákonné.

II.

Odvolaie navrhovateľa proti rozsudku krajského súdu

Proti uvedenému rozsudku podal navrhovateľ včas odvolanie, v ktorom uviedol, že považuje rozhodnutie krajského súdu za nesprávne a nezákonné z dôvodov ustanovených v § 205 ods. 2 písm. d) a f) Občianskeho súdneho poriadku, teda z dôvodov, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a z dôvodu, že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Krajský súd v Bratislave preskúmal rozhodnutie odporcu po tom, ako sa odporca s navrhovateľovou žiadosťou o udelenie azylu opätovne (5. krát!) zaoberal po vrátení veci na ďalšie konanie Najvyšším súdom Slovenskej republiky. V odôvodnení Najvyššieho súdu bolo uvedené, že „z predloženého spisového materiálu je zrejmé, že navrhovateľ preukázateľne prijal kresťanskú vieru...“ Nie je možné jednoznačne povedať, že by navrhovateľ určité vedomosti zodpovedajúce jeho vzdelaniu, jazykovému vybaveniu, kultúrnemu prostrediu odkiaľ pochádza a jeho skúsenostiam nepreukazoval. Z porovnania jednotlivých pohovorov, vykonaných s navrhovateľom, vyplýva, že navrhovateľove znalosti o kresťanstve sa do určitej miery prehlbovali. Ide o bežného veriaceho, a ako uviedol navrhovateľ vo svojich podaniach, často majú aj bežní slovenskí veriaci značné medzery vo vedomostiach o svojom náboženstve, a nikto nepochybuje o tom, že ide o kresťanov. Ani rádoí kresťania nedodržiavajú všetky pravidlá katolíckej viery. Navrhovateľ bol na území Slovenskej republiky pokrstený, je preto bez pochybností zrejmé, že sa kresťanom stal. Kresťanstvo, viera nie je merateľná počtom návštev kostolov, ide hlavne o vnútorné presvedčenie toho ktorého veriaceho. Odvolaciemu súdu nie je takisto jasné, ako si môže byť správny orgán istý, že v Iráne sa o navrhovateľom konvertovaní nemôžu dozvedieť, a preto nebude mať po návrate do krajiny pôvodu žiadne problémy v súvislosti so svojim konvertovaním na kresťanstvo, navyše keď problémy s náboženskou políciou mal aj pred opustením krajiny pôvodu. Aj v prípade, ak by navrhovateľ nebol konvertitom, resp. ak by táto skutočnosť nebola preukázaná, z jeho výpovedí je zrejmé, že nechce žiť a ani nežil v duchu islamského náboženstva, s ktorým nesúhlasí, a preto by ho bolo možné považovať za odpadlíka od islamu, čo má rovnaké následky ako konvertovanie." Najvyšší súd Slovenskej republiky uložil odporcovi povinnosť „dôkladne vyhodnotiť, či konvertovanie navrhovateľa na kresťanstvo nezakladá niektorý z dôvodov na udelenie azylu, prípadne poskytnutie doplnkovej ochrany na území Slovenskej republiky, a to na základe všetkých zistených skutočností, nielen tých, ktoré sú v neprospech navrhovateľa.“

V podanom opravnom prostriedku navrhovateľ uviedol, že rozhodnutie odporcu je možné rozdeliť do viacerých častí. Prvá časť sa vrátila k hodnoteniu vedomostí navrhovateľa o kresťanskej viere, pričom odporca opätovne zastával názor, že navrhovateľ nemá o kresťanstve základné vedomosti a považoval

jeho konvertovanie za účelové. V opravnom prostriedku navrhovateľ uviedol, že odporca sa navrhovateľovými vedomosťami o kresťanskej viere už zaoberať nemal, nakoľko Najvyšší súd Slovenskej republiky v tejto veci vyslovil jasný právny názor a ten mal odporca povinnosť rešpektovať. Poukázal na to, že Najvyšší súd konkrétne uviedol, že „nie je možné jednoznačne povedať, že by navrhovateľ určité vedomosti zodpovedajúce jeho vzdelaniu, jazykovému vybaveniu, kultúrnemu prostrediu odkiaľ pochádza a jeho skúsenostiam nepreukazoval. Z porovnania jednotlivých pohovorov, vykonaných s navrhovateľom, vyplýva, že navrhovateľove znalosti o kresťanstve sa do určitej miery prehlbovali.“

Právny názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky má vyššiu právnu silu ako právny názor odporcu. Aj keď by správny orgán naďalej zastával iný právny názor, z pohľadu práva nemal inú možnosť ako ho rešpektovať a postupovať v jeho súlade. Vyššia právna sila rozhodnutia znamená, že odporca v ďalšom konaní už nemal oprávnenie odporovať právnenému názoru Najvyššieho súdu, ktorý má zákonom zverenú právomoc preskúmať zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu a tým aj právo vysloviť iný právny názor, záväzný pre hierarchicky nižšie postavené štátne inštitúcie. To sa v tomto prípade nestalo a odporca zvolil návrat k svojmu predchádzajúcemu názoru, čo je absolútne neprípustné a naruša právnu istotu navrhovateľa.

Takýmto postupom sa nielen narušila právna istota navrhovateľa, ale zároveň sa aj neúmerne predlžuje konanie o azyle. Ak by odporca dlhodobo presadzoval takýto postup a prístup, mohlo by konanie o azyle trvať dlhé roky, čo už vedie k domnienke, že v konaní zo strany odporcu nastávajú účelové prietahy v konaní. Nerešpektovanie právneho názoru súdu, a v tomto prípade dokonca Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, má podľa názoru navrhovateľa za následok vydanie arbitrálneho rozhodnutia zo strany odporcu, v ktorom si správny orgán uzurpuje právny názor nad právny názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, čo princípy právneho štátu nedovoľujú.

Rozhodnutie odporcu naďalej považuje za svojvoľné a v opravnom prostriedku navrhovateľ namietal, že má vadu spočívajúcu v nerešpektovaní právneho názoru Najvyššieho súdu SR, ktorá mala vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia, a preto je rozhodnutie v tejto časti nezákonné.

Krajský súd označil túto námietku navrhovateľa za nedôvodnú. V odôvodnení rozsudku uviedol, že „odporca v intenciách právneho názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky opätovne posúdil a vyhodnotil v konaní zistený stav veci. Poukázal pri tom na skutočnosť, vyplývajúcu zo samotných výpovedí navrhovateľa, že v konaní sa nepreukázalo, že by navrhovateľ počas svojho doterajšieho pobytu na Slovensku (okrem vykonania aktu krstu, resp. prípravy naň) vykonával náboženské úkony verejne, dokonca ani to, že by mal v budúcnosti takéto úkony vykonávať. V tejto súvislosti poukázal tiež na navrhovateľove minimálne vedomosti o kresťanstve, ktoré nezodpovedajú bežným vedomostiam, predpokladaným u (kresťanský) veriacich. V kontexte zisteného stavu veci aj s poukazom na uvedené dospel k záveru, že konvertovanie navrhovateľa, ku ktorému došlo prijatím krstu dňa 17.09. 2011 bolo účelovým.“

Navrhovateľ má za to, že krajský súd nepreskúmal navrhovateľovu námietku v rozsahu uvedenom v opravnom prostriedku. V opravnom prostriedku namietal, že rozhodnutie odporcu má vadu, ktorá spočíva v nerešpektovaní právneho názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, a že táto vada mala vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia.

Keďže odporca sa namiesto dôkladného vyhodnotenia toho, či konvertovanie nezakladá niektorý z dôvodov na udelenie azylu, prípadne na poskytnutie doplnkovej ochrany opäť vrátil k svojmu predchádzajúcemu právnenému názoru, ktorý spočíval v tom, že konvertovanie navrhovateľa považoval za účelové, má za to, že odporca nerešpektoval právny názor Najvyššieho súdu, podľa ktorého mal vyhodnotiť, či navrhovateľ splnil podmienky pre udelenie medzinárodnej ochrany podľa právneho poriadku SR.

Poukázal na to, že v opravnom prostriedku uviedol, že odporca sa v ďalšej časti odôvodnenia rozhodnutia vyjadril, že „nepochybuje o žiadateľovom krste, najneskôr na území SR, a že ho považuje za „bežného veriaceho.“ Odporca teda súhlasil, že navrhovateľ konvertoval na kresťanstvo a uznal ho za konvertitu. Odporca ďalej konštatoval, že „konvertita je osoba, ktorá sama za seba, na základe hlbokého vnútorného presvedčenia a po dôkladnej duchovnej príprave sa rozhodne, že chce zmeniť svoje náboženské vierovyznanie.“

Práve na základe hlbokého vnútorného presvedčenia sa navrhovateľ rozhodol konvertovať na inú vieru a tým si splniť túžbu žiť život podľa vlastných predstáv a to najmä slobodnejšie a bez povinnosti

rešpektovať pravidlá moslimskej viery. O navrhovateľovi je na Slovensku všeobecne známe, že sa netají svojim konvertovaním. Ľudia, medzi ktorými sa pohybuje, vedia o jeho odpadlícťve od islamu, ako aj to, že bol pokrstený. Na Slovensku podstúpil dôkladnú duchovnú prípravu za účelom prijatia podmieneného krstu pod dohľadom cirkevných predstaviteľov. Bez dôkladnej duchovnej prípravy by nebolo možné, aby bol pokrstený. Snaha odporcu preukázať, že navrhovateľovo konvertovanie na kresťanskú vieru je účelové, nezabíja navrhovateľa toho, že on fakticky konvertitom je a aj zostane.

Z jeho správania je možné vyvodiť, že smerom do budúcnosti je takmer vylúčené, že ak by sa aj musel nútene vrátiť do Iránu, že by utajoval svoje odpadlícťvo od islamu ako aj krst.

Odporca mal podľa Najvyššieho súdu SR vyhodnotiť, či konvertovanie nezakladá niektorý z dôvodov na poskytnutie medzinárodnej ochrany a to na základe všetkých zistených skutočností, nielen tých, ktoré sú v neprospech navrhovateľa.

Za týmto účelom si odporca vyhľadal informácie o krajine pôvodu, ktoré sú súčasťou azylového spisu. Odôvodnenie odporcu sa odvoláva najmä na nasledovné informácie: „bežní veriaci aj podľa aktualizovaných informácií o situácii konvertitov v Iráne, z ktorých vyplýva, že sa v tejto oblasti v ostatnom čase nič nezmenilo, nečelia prenasledovaniu kvôli konverzii. Naďalej ostávajú aj v platnosti informácie, že byť kresťanom, ako také, nie je zvyčajne problémom. Ak osoba verejne konvertuje na kresťanstvo, to sa môže stať problémom. Avšak aj pre ľudí, ktorí konvertujú na kresťanstvo, nie sú riziká tak vysoké, ak sa osoba správa diskretné. Ohrození sú tí, ktorí obracajú na vieru, prípadní konvertiti, ktorí neudržiavajú nízky profil. Čo sa týka legislatívy vo vzťahu k odpadlícťvu, ani tu nedošlo v ostatnom období ku zmenám. Odpadlícťvo ako akt opustenia alebo vzdania sa nejakého náboženstva, stále nie je kodifikované ako trestný čin podľa trestného zákona v Iráne. Civilné zákony Iránu nezakazujú konvertovanie z islamu a nepoznajú ani žiadne tresty za konvertovanie. V civilnom práve teda nie je odpadlícťvo problémové, problémom je iba hanobenie islamu /rúhanie/ a nahováranie na odpadlícťvo, čo nie je žiadateľov prípad. Podľa informácií Landinfo, v praxi odsúdenia za odpadlícťvo boli veľmi vzácne.“... „V skutočnosti samotné konvertovanie v Iráne nemá vo všeobecnosti za následok individuálne prenasledovanie štátom.“

Po dôkladnom preštudovaní si materiálu, informácií o Iráne, ktoré si odporca vyhľadal a založil do spisu je možné podľa navrhovateľa konštatovať, že odporca sa výlučne zameriaval na informácie v neprospech navrhovateľa, pričom tieto informácie boli účelovo vyhodnotené. Každú jednu vetu použitú odporcom v rozhodnutí popierajú ďalšie informácie založené v spise, ktoré odporca z neznámeho dôvodu odignoroval.

Krajský súd vyhodnotil túto námietku navrhovateľa ako čiastočne dôvodnú, „avšak iba z toho pohľadu, že odporca z informácií založených v spise síce zistil a v odôvodnení svojho rozhodnutia aj poukázal na existujúce riziká určitej skupiny konvertitov, pričom v odôvodnení rozhodnutia sa vyhol uvedenia prípadov zatknutia - uväznenia konvertitov, ktorí boli účastníkmi domácich bohoslužieb, ako to vyplýva z aktualizácie informácií o Iráne datovanej 24.04.2014. Avšak vzhľadom ku skutočnosti, že konvertovanie navrhovateľa v Iráne sa v konaní nepotvrdilo, resp. že konvertovanie navrhovateľa na Slovensku bolo dôvodne vyhodnotené ako účelové, súd na túto skutočnosť s poukazom na ust. § 250i ods. 3 O.s.p. neprihliadol.“

Ani s týmto právnym názorom krajského súdu podľa navrhovateľa nie je možné súhlasiť nakoľko odporca, resp. súdy majú povinnosť posudzovať aj riziko prenasledovania smerom do budúcnosti. Navyše, navrhovateľ bol pokrstený už v krajine svojho pôvodu. Keďže však nemal k dispozícii svoj krstný list, ktorým by preukázal túto skutočnosť, bol na území Slovenska pokrstený podmienene, pričom tento krst sa považuje za platný až do doby, pokiaľ sa nepreukáže platnosť predchádzajúceho krstu. Navrhovateľ však čelil riziku prenasledovania už v Iráne, preto informácie o krajine pôvodu založené v spise sú relevantné aj v jeho prípade a má za to, že odporca aj krajský súd ich mali vyhodnotiť/preskúmať v súlade s dôvodmi, pre ktoré navrhovateľ žiadal o udelenie azylu na Slovensku.

V opravnom prostriedku poukázal na to, že odporca v odôvodnení rozhodnutia uviedol, že „bežní veriaci aj podľa aktualizovaných informácií o situácii konvertitov v Iráne, z ktorých vyplýva, že sa v tejto oblasti v ostatnom čase nič nezmenilo, nečelia prenasledovaniu kvôli konverzii.“ Informácie založené odporcom v spise však tvrdia aj opačné skutočnosti: „Moslimskí konvertiti na kresťanstvo čelili obťažovaniu, zatýkaniu a odsúdeniu. Mnoho zatknutí sa uskutočnilo počas policajnej razie na náboženských zhromaždeniach, kedy vláda tiež zabavila cirkevný majetok. Desiat kresťanských konvertitov bolo zatknutých vo februári (2012) vširaze v rezidencii slúžiacej ako kostol. V októbri

bezpečnostné sily vtrhli do domov štyroch kresťanských konvertitov (Shahab Samini, Fariba Karimkhani, Farshad Rahimdel a Jásir Mirza Zanjani), zabavili nejaký ich majetok a zatkli ich, údajne kvôli ich náboženským aktivitám. Taktiež uviedol, že ďalšia veta z odôvodnenia rozhodnutia v znení, že: „naďalej ostávajú aj v platnosti informácie, že byť kresťanom, ako také, nie je zvyčajne problémom“ je v rozpore s informáciami v spise, pretože spis obsahuje aj tieto nasledovné informácie: „Správa osobitného spravodajcu OSN z februára 2013 uviedla, že väčšia opýtaných kresťanských konvertitov vyhlásila, že vo väzbe im hrozilo obvinenie pre odpadlivosť, a rad ďalších uviedlo, že boli požiadaní, aby podpísali dokumenty zaväzujúce ukončenie cirkevných aktivít, aby ich prepustili.“ Úrad Spojeného kráľovstva pre zahraničie a Commonwealth podobne poznamenal v roku 2013, že tí, o ktorých zistia orgány, že konvertovali na kresťanstvo, boli požiadaní, aby sa vrátili k islamu, inak budú čeliť zatknutiu a obvineniam z odpadlivosť. „... „Zatímco rodilé kresťany iránske islamské úrady tolerujú, ty, kto se odvrátí od islamu, tvrdé stíhají.“... „Podlé tvrzení jednoho z příslušníků iránske cirkve v posledních dvou letech bylo zatčeno několik stovek íráncu.“⁴ Taktiež aj ďalšie tvrdenie odporcu: „avšak aj pre ľudí, ktorí konvertujú na kresťanstvo, nie sú riziká tak vysoké, ak sa osoba správa diskretné“ je v rozpore s nasledovnými informáciami: „Riziko osoby môže tiež závisieť na tom, čo jedinec v minulosti robil, napríklad, ak predchádzajúca aktivita bola zaregistrovaná orgánmi.“... „Zdroj v Iráne, ktorý je dobre informovaný o kresťanoch uviedol, že akékoľvek konvertovanie od islamu je považované za nezákonné a môže byť predmetom trestného stíhania s trestom smrti ako konečný výsledok“⁵... „S ohľadom na riziká pre konvertovaných kresťanov, iránsky vodca siete domových cirkví uviedol, že moslimskí konvertiti na kresťanstvo neustále čelia hrozbám v Iráne. Prvá hrozba vyplýva z práva šaria. Podľa zákona moslim uznaný vinným z konvertovania od islamu, bude podliehať trestu smrti. Druhá hrozba vychádza z rodiny, ktorá ho môže odmietnuť kvôli viere alebo ho udá úradom. Podľa zdroja sa to nemusí diať vo veľkom meradle, ale zároveň vedel o mnohých prípadoch, kedy sa to stalo. Bolo dodané, že hrozba môže vyplynúť od jeho zamestnávateľa, pokiaľ zistí, že ide o konvertitu ku kresťanstvu. To s najväčšou pravdepodobnosťou povedie k prepusteniu. To isté platí, pokiaľ ide o vysoké školy, kde osoby, ktoré konvertovali ku kresťanstvu, môžu byť vylúčené z výučby. Konzulárni úradníci na americkom veľvyslanectve v Ankare uviedli, že to závisí (aj) na profesii jednotlivca.

Odporca tiež tvrdil v rozhodnutí, že: „ohrození sú tí, ktorí obracajú na vieru, prípadní konvertiti, ktorí neudržiavajú nízky profil“, pričom informácie zo spisu hovoria, že: „Rad ďalších zdrojov uviedol, že orgány mali hlavne záujem o konvertitov, ktorí sa zapojili do obracania na vieru a aktívne prejavovali svoju kresťanskú identitu. Táto správa tiež konštatovala, že moslimským konvertitom na kresťanstvo mohlo hroziť odsúdenie od ich rodín a prepúšťanie zo strany zamestnávateľov.“...„[/ posledných rokoch sa objavili správy od kresťanských skupín a iných zdrojov o kresťanských konvertitoch, ktorí boli zatknutí a zadržívaní za obracanie na vieru, odpadlivosť, účasť na činnosti podzemnej domovej cirkvi, distribuovanie biblie v perzskom jazyku a „ohrozovanie národnej bezpečnosti“...„Tlak na kresťanských konvertitov a evanjelikálnych kresťanov sa zvýšil v posledných mesiacoch znova, pričom okrem zatýkania, tiež uzavreli cirkvi v perzskom jazyku pod tlakom ministerstva spravodajstva.

Podľa navrhovateľa nebolo možné súhlasiť s informáciou uvedenou odporcom, že „Opadlivosť ako akt opustenia alebo vzdania sa nejakého náboženstva, stále nie je kodifikované ako trestný čin podľa trestného zákona v Iráne. Civilné zákony Iránu nezakazujú konvertovanie z islamu a nepoznajú ani žiadne tresty za konvertovanie. V civilnom práve teda nie je odpadlivosť problémové, problémom je iba hanobenie islamu /rúhanie/ a nahováranie na odpadlivosť, čo nie je žiadateľov prípad.“ Informácie v spise hovoria o opaku, že: „Opadlivosť, akt opustenia alebo vzdania sa nejakého náboženstva, nie je kodifikované ako trestný čin podľa trestného zákona v Iráne. Avšak, iránske donucovacie orgány, prokurátori a súdy často považovali tento akt za trestný čin. Aby obišli chýbajúci kodifikovaný zákaz odpadlivosť, prokurátori a sudcovia sa odvolávajú na právne ustanovenia v iránskej ústave, ktorá umožňuje súdom využívať islamskú jurisprudenciu. Kým islamské právo je otvorené rôznym výkladom v tejto veci, iránske súdy sa zvyčajne spoliehajú na prísne interpretácie dodržiavané konzervatívnymi klerikmi ako je zakladajúci vodca Iránskej islamskej republiky ajatolláh Chomejní, ktorý sa pozerá na akt opustenia islamu kvôli inému náboženstvu ako na trestný čin trestateľný smrťou.

„Správa MZV USA o medzinárodnej náboženskej slobode 2012 (UISCRF), publikovaná 12. mája 2013, poznamenala, že „Ústava neustanovuje práva moslimských občanov zvoliť, zmeniť alebo vzdať sa svojho náboženského presvedčenia. Vláda automaticky považuje dieťa narodené moslimskému otcovi za moslima a považuje konvertovanie z islamu za odpadlivosť, čo sa tretá smrťou. „Podľa nedoriešeného

nového iránskeho trestného zákonníka čakajúceho na konečné schválenie, odpadlivosť zostáva nekodifikovaná. Avšak, zákonník obsahuje ustanovenie, ktoré odkazuje na článok 167 iránskej ústavy, ktorý explicitne inštruuje sudcov, aby využívali islamské právne zdroje, keď zločiny a tresty nie sú pokryté v zákone. To ponecháva dvere otvorené pre ďalšiu prax spoliehania sa na judikatúru, ktorá považuje odpadlivosť za hrdelný zločin.“

„Nové zmeny údajne výslovne umožňujú sudcom, aby sa spoliehali na náboženské zdroje, vrátane šari‘a fatwy, aby usvedčili jednotlivcov z odpadlivosti. Správa dánskej zisťovacej misie do Iránu v apríli 2009 uviedla, že v súlade s právom šari‘a, odpadlivosť sa trestá smrťou alebo doživotným odňatím slobody. Ďalej uviedla, že svojvôľa pri uplatňovaní zákona, sťažuje rozpoznať stupeň trestu za konvertovanie. Správa amerického ministerstva zahraničia z mája 2013 poznamenala, že iránska vláda považovala konvertovanie od islamu za odpadlivosť, čo sa trestá smrťou.“ „Väčšina opýtaných, ktorí sa identifikovali ako konvertiti uviedli, že im hrozilo obvinenie za odpadlivosť počas väzby a rad ďalších uviedlo, že boli požiadaní, aby podpísali dokumenty sľubujúce ukončenie cirkevných aktivít, aby ich prepustili.

Odporca vo svojom rozhodnutí uvádza, že „migračný úrad dospel k záveru, že žiadateľom deklarovaný subjektívny pocit strachu nie je podložený objektívnym prvkom odôvodnenosti jeho strachu v zmysle Ženevského dohovoru.“ A taktiež, že „opätovným dôkladným vyhodnotením prípadu žiadateľa, v súlade so závermi rozsudku najvyššieho súdu nebolo preukázané, že by z dôvodu konvertovania reálne hrozila situácia, ktorej sa v prípade návratu do Iránu obáva. Pretože v jeho prípade chýba objektívna stránka obáv z prenasledovania, je jeho obava pred prenasledovaním z dôvodov relevantných pre udelenie azylu neopodstatnená.“

Podľa navrhovateľa uvedené informácie o krajine pôvodu navrhovateľa pochádzajú zo zdroja, ktorý do azylového spisu založil sám odporca a ktorý bol vypracovaný samotným Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky, Migračným úradom, Odborom dokumentaristiky a zahraničnej spolupráce. Odporca veľmi účelovo pracoval s týmito informáciami, keď použil len také informácie, ktoré boli vyslovene v neprospech navrhovateľa a vytrhnuté z kontextu. Pričom po dôkladnom preštudovaní si týchto informácií muselo byť odporcovi zrejmé, že informácie založené v spise je možné použiť informácie aj v prospech navrhovateľa. Na základe týchto skutočností má za to, že zistenie skutkového stavu, z ktorého vychádzalo správne rozhodnutie bolo v rozpore s obsahom spisov.

Navrhovateľ naďalej stojí za svojim názorom, že dobrovoľne odpadol od islamskej viery a že dobrovoľne prijal krst a stal sa kresťanom - katolíkom. Je si vedomý prípadných dopadov zo strany jeho krajiny pôvodu a bol ochotný podstúpiť tento neľahký krok. Podľa navrhovateľa je nevyhnutné zobrať do úvahy aj jeho celkový osobnostný prejav a spôsob jeho správania, či už v krajine pôvodu, o ktorom sa zmieňoval aj pred odporcom, ale aj na území Slovenskej republiky.

Je zrejmé, že sa jedná o osobu, ktorá nesúhlasí s iránskym režimom a má záujem žiť svoj život podľa vlastných predstáv. Odpadnutie navrhovateľa od moslimskej viery bolo prirodzeným dôsledkom jeho viacerých „stretov“ s iránskym režimom (predvolanie na súd z dôvodu, že sa na verejnosti prechádzal s kamarátkou alebo zadržanie políciou za nedodržiavanie moslimských tradícií). Navrhovateľovo rozhodnutie prestať žiť v súlade s islamskými tradíciami bolo jeho osobným rozhodnutím. Chcel žiť slobodnejšie, bez strachu a keďže tieto jeho kritéria spĺňalo kresťanské vierovyznanie rozhodol sa konvertovať na kresťanstvo. Navrhovateľ sa svojím konvertovaním netají a otvorene hovorí, že je kresťan, a to aj pred inými Iráncami a moslimami žijúcimi na Slovensku, a taktiež neustále nosí na krku kresťanský kríž, ktorý je dôkazom verejného prejavu jeho viery. Podľa Operational Guidance Note Ministerstva vnútra Spojeného kráľovstva (UK Home Office) z októbra 2012 „kresťania, ktorí môžu preukázať, že v Iráne alebo v Spojenom kráľovstve praktizujú a budú naďalej praktizovať evanjelizačné aktivity (...) alebo že budú nosiť na verejnosti vonkajšie prejavy ich viery, ako napr. viditeľný krucifix, pritiahnu negatívnu pozornosť autorít pri svojom návrate do Iránu a mali by byť považovaní za ohrozených prenasledovaním. V takýchto prípadoch je udelenie azylu vhodné.“

Od navrhovateľa nemožno požadovať, aby v Iráne svoju vieru navonok neprejavoval a vyhol sa tak pozornosti štátnych orgánov, t. j. aby svoju vieru tajil a navonok sa tváril ako moslim. Takéto niečo je neprijateľné aj z hľadiska medzinárodného práva. Dal do pozornosti napr. článok 18 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach. Poukázal na to, že v Iráne je „odpadlivosť od viery“, považované za rovnocenný čin ako „konvertovanie na inú vieru.“ Z pohľadu islamského práva ide o totožný následok, t. j. že daná osoba poprie islam ako svoju vieru, čo je neprijateľné a dôsledkom pre

túto osobu môže byť až trest smrti. Podľa definície utečenca je potrebné ustáliť, či osoba navrhovateľa môže mať opodstatnené obavy z prenasledovania. Navrhovateľ uviedol, že dostatočne a jasne prezentoval podstatu svojej obavy z prenasledovania počas jednotlivých pohovorov. Predovšetkým uviedol, že v krajine pôvodu nedodržiaval moslimské tradície (napr. sa na verejnosti prechádzal s kamarátkou F. bez súhlasu ich rodičov). Z tohto dôvodu bol dokonca aj zadržaný náboženskou políciou. Zadržaný bol náboženskou políciou aj za to, že počas mesiaca ramadan fajčil. Navrhovateľ sa netají svojim náboženským vyznaním ani na svojej Facebook stránke, kde ako náboženstvo uvádza „katolíka“ a taktiež obsah jeho stránky nasvedčuje jeho viere - možno tam nájsť napr. prania k Vianociam či Veľkej noci.

Ak teda Najvyšší súd jasne uviedol, že „navrhovateľ bol na území Slovenskej republiky pokrstený, je preto bez pochybností zrejmé, že sa kresťanom stal“, s čím odporca v podstate súhlasil, keď uviedol, že „nepochybuje o žiadateľovom krste, najneskôr na území SR“, mal odporca pristúpiť k právnej analýze smerom do budúcnosti, t. j. čo by mu v prípade návratu do krajiny pôvodu hrozilo ako (faktickému) konvertitovi, a nemal sa už ďalej zaoberať otázkou vedomostí navrhovateľa o kresťanstve, pretože táto otázka sa posudzuje v prvom štádiu konania, ktorým je vyhodnotenie faktov a dôkazov. Súčasný fakt, že navrhovateľ je odpadlík od islamu/konvertita z Iránu znamená, že bolo potrebné dôsledne urobiť analýzu budúceho rizika. Všetky informácie použité odporcom v odôvodnení rozhodnutia sú zamerané výlučne v neprospech navrhovateľa, pričom väčšina relevantných informácií, vyhľadaných aj samotným odporcom, poukazuje na opak.

Navrhovateľ poukázal na to, že Najvyšší súd Slovenskej republiky taktiež uviedol, že „Pokiaľ ide o materiály nachádzajúce sa v spisoch, ktoré boli použité v predmetnom konaní, tieto nevylučujú nebezpečenstvo prenasledovania konvertitov. Problémy spravidla nemajú tí, ktorí svoju vieru nedávajú verejne najavo. Od žiadateľa o azyl či doplnkovú ochranu ale nie je možné žiadať, aby zabránil svojmu prenasledovaniu v krajine pôvodu tým, že sa vzdá prejavov svojej viery.“ V tejto súvislosti odkázal najmä na rozhodnutie Súdneho dvora C-71/11 a C-99/11 z 5. septembra 2012. Odporca pokiaľ ide o tento odkaz v odôvodnení rozhodnutia uviedol, že „V súvislosti s rozsudkom Súdneho dvora EÚ/veľká komora/ z 05.09.2012 Bundesrepublik Deutschland proti Y/C-71/11/ a Z/C-99/11/, na ktorý sa najvyšší súd tiež odvoláva, treba podotknúť, že tento v jeho prípade nemožno uplatniť.“

Odporca opätovne vo svojom rozhodnutí nerešpektoval právny názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a svojvoľne sa rozhodol, že prípady, na ktoré odkazuje Najvyšší súd Slovenskej republiky nemožno v konaní s navrhovateľom uplatniť. Ako už bolo uvedené vyššie, správne súdy sú oprávnené preskúmať rozhodnutia správnych orgánov, a teda aj rozhodnutie odporcu. Ak najvyšší súd nesúhlasí s právnym názorom správneho orgánu uvedie odlišný právny názor, ktorý v ďalšom konaní správny orgán musí rešpektovať. Namietaný postup správneho orgánu vykazuje znaky svojvoľnosti a popiera princípy správneho súdnictva, kde súdy dohliadajú nad rozhodovacou činnosťou správnych orgánov. V opačnom prípade by preskúmavacia činnosť súdov bola úplne zbytočná. Navyše v tomto prípade sa jedná o dôležité rozhodnutia, podľa ktorého „obava žiadateľa z prenasledovania je oprávnená vtedy, ak príslušné orgány s ohľadom na osobnú situáciu žiadateľa zastávajú právny názor, že je dôvodné sa domnievať, že po jeho návrate do krajiny pôvodu bude vykonávať náboženské úkony, ktoré ho vystavia skutočnému riziku prenasledovania. Pri individuálnom posudzovaní žiadosti o získanie postavenia utečenca uvedené orgány od žiadateľa nemôžu odôvodnene požadovať, aby sa týchto svojich náboženských úkonov vzdal.“ Z vyššie uvedených informácií je zrejmé, že navrhovateľ nemá v úmysle vzdať sa svojej náboženskej viery ani jej prejavov na verejnosti. V prípade jeho návratu do krajiny pôvodu má za to, že by mohol byť vystavený skutočnému prenasledovaniu zo strany iránskych štátnych orgánov, čo potvrdzuje aj množstvo správ založených odporcom do spisu.

Navrhovateľ poukázal na to, že mal v krajine pôvodu opodstatnené obavy z prenasledovania z náboženských dôvodov a vzhľadom na tieto obavy sa nemôže a nechce do Iránu vrátiť a preto rozhodnutie odporcu tvrdiace, že žiadateľ nesplnil podmienky pre udelenie azylu je nesprávne a teda rozhodnutie odporcu vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Krajský súd vyššie uvedené námietky navrhovateľa vo vzťahu k výroku o neudelení azylu neakceptoval a v odôvodnení rozsudku uviedol, že „z výsledkov vykonaného dokazovania je však preukázané, že navrhovateľ v Iráne na kresťanskú vieru „v kresťanskom kostole patriacom Arménom“ neprestúpil.“ Krajský súd ďalej uvádza, že jeho právny názor vyplýva najmä z toho, že navrhovateľ bol pokrstený neskôr na Slovensku. Navrhovateľ zdôraznil, že bol druhý krát pokrstený nie preto, že by sa prvý krst v

Iráne neuskutočnil, ale preto, že o tomto krste nemal žiadne potvrdenie, ktoré by krst hodnoverne preukázalo. Ak by sa takéto potvrdenie podarilo navrhovateľovi získať, podmienený krst by stratil platnosť. Na základe týchto skutočností má teda za to, že právny názor krajského súdu neobstojí, a že krajský súd mal s potvrdením o krste uskutočnenom na Slovensku pracovať ako s relevantným a hodnoverným dôkazom preukazujúcim dôležitý skutkový stav, z ktorého mal aj vychádzať pri preskúmaní napadnutého rozhodnutia.

Odporca taktiež v namietanom rozhodnutí tvrdí, že „Z výpovedí navrhovateľa je zrejmé, že v Iráne nevykonával žiadnu takú činnosť, za ktorú by mu v prípade návratu hrozilo vážne bezprávie v podobe uloženia trestu smrti alebo jeho výkonu. Čo sa týka jeho konvertovania na území SR, ktoré migračný úrad považuje naďalej za účelové, tento čin nie je podľa iránskeho trestného práva zakázaný a teda ani sankcionovaný....“

Na margo právnej argumentácie odporcu navrhovateľ odkázal na vyššie uvedené informácie o krajine pôvodu, ktoré vyhládal a do spisu založil sám odporca a z ktorých vyplýva, že „Odpadlctvo, akt opustenia alebo vzdania sa nejakého náboženstva, nie je kodifikované ako trestný čin podľa trestného zákona v Iráne. Avšak, iránske donucovacie orgány, prokurátori a súdy často považovali tento akt za trestný čin. Aby obišli chýbajúci kodifikovaný zákaz odpadlctva, prokurátori a sudcovia sa odvolávajú na právne ustanovenia v iránskej ústave, ktorá umožňuje súdom využívať islamskú jurisprudenciu. Kým islamské právo je otvorené rôznym výkladom v tejto veci, iránske súdy sa zvyčajne spoliehajú na prísne interpretácie dodržiavané konzervatívnymi klerikmi ako je zakladajúci vodca Iránskej islamskej republiky ajatol/áh Chomejní, ktorý sa pozerá na akt opustenia islamu kvôli inému náboženstvu ako na trestný čin trestateľný smrťou.“

Pokiaľ ide o právny názor krajského súdu vo veci preskúmania výroku o neposkytnutí doplnkovej ochrany, má za to, že ani v tejto časti svojho rozsudku, krajský súd nerešpektoval právny názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, a to predovšetkým preto, lebo krajský súd opätovne spochybnil znalosti navrhovateľa o kresťanskej viere, pričom Najvyšší súd Slovenskej republiky túto otázku už v predchádzajúcom konaní jasne ustálil.

Na základe vyššie uvedených skutočností má za to, že krajský súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a najmä, že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Navrhol zmenu rozsudku krajského súdu tak, že rozhodnutie odporcu sa zruší a vec sa mu vráti na ďalšie konanie. Navrhovateľ si uplatnil trovy právneho zastúpenia vo výške: 567,71,- Eur.

III.

Vyjadrenie odporcu k odvolaniu navrhovateľa

Odporca sa k odvolaniu navrhovateľa vyjadril tak, že navrhol napadnutý rozsudok krajského súdu potvrdiť ako vecne správny. K odvolacím námietkam navrhovateľa uviedol, že ako je z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia zrejmé, Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom sp. zn. 1Sžs/16/2014 zo dňa 12.08.2014 zmenil rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. 9Saz/73/2013-47 zo dňa 05.03.2014 tak, že rozhodnutie odporcu ČAS: MU-341-136/PO-Ž-2010 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, kde dal odporcovi za úlohu znova dôkladne vyhodnotiť, či konvertovanie navrhovateľa na kresťanstvo nezakladá niektorý z dôvodov na udelenie azylu, prípadne poskytnutie doplnkovej ochrany na území Slovenskej republiky, a to na základe všetkých zistených skutočností, nielen tých, ktoré sú v neprospech navrhovateľa.

Na základe rozsudku najvyššieho súdu bolo odporcom opätovne posúdené a vyhodnotené celé azylové konanie v intenciách tohto rozsudku. Odporca opätovne dospel k záveru, že neboli splnené zákonom stanovené dôvody pre udelenie azylu podľa § 8 a § 10 zákona o azyle. Migračný úrad dospel k názoru, že navrhovateľovi nemožno udeliť azyl ani z humanitných dôvodov podľa § 9 zákona o azyle. Odporca uviedol, že sa nestotožňuje s námietkou, že nerešpektoval právny názor najvyššieho súdu v tom, že navrhovateľ bol na území Slovenskej republiky pokrstený a je preto bez pochybností zrejmé, že sa kresťanom stal. Skutočnosť, že odporca opätovne posudzoval a hodnotil jeho vedomosti, resp. postoj ku kresťanskej viere, nie je v rozpore správnym názorom najvyššieho súdu. Práve naopak, k vyhodnoteniu, či konvertovanie navrhovateľa na kresťanstvo nezakladá niektorý z dôvodov na udelenie azylu,

pripadne poskytnutie doplnkovej ochrany na území SR, bolo potrebné posúdiť všetky skutočnosti, tak ako je to v rozsudku najvyššieho súdu uvedené. Odporca uviedol, že nepochybuje o navrhovateľovom krste, najneskôr na území SR a považuje ho za „bežného veriaceho.“ Na základe vyhodnotenia aktuálnych informácií o krajine pôvodu, takito bežní veriaci nečelia prenasledovaniu kvôli konverzii, a byť kresťanom ako takým, nie je v Iráne zvyčajne problém ak sa konvertita správa diskretné. Uviedol, že ak by sa navrhovateľ po návrate do Iránu správal vo vzťahu ku kresťanskej viere tak, ako na území SR, tak by problémom prenasledovania v zmysle § 8 zákona o azyle nečelil, pretože okrem krstu, žiadne náboženské úkony nevykonával a nič tomu nenasvedčuje, že by také úkony v budúcnosti vykonával. Napriek tomu, že odporca nespochybňuje jeho krst, aj naďalej považuje jeho konvertovanie za účelové. Odporca uviedol, že považuje námietky uvádzané v opravnom prostriedku za účelové. Tak isto ani ostatné námietky nemožno považovať za právne relevantné, pretože riadnym a dostatočným spôsobom, a na základe skutočností, ktoré sú obsahom spisového materiálu zistil skutkový stav, na základe ktorého vydal napadnuté rozhodnutie.

Odporca uviedol, že vychádzal z obsahu pohovorov vykonaných s navrhovateľom, posúdil situáciu v krajine jeho pôvodu, pričom sa dôkladne zamerl na dôvody, ktoré uvádzal. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia je zrejmé, z akých podkladov odporca vychádzal pri posudzovaní žiadosti o udelenie azylu. V jeho prípade nebola preukázaná opodstatnenosť obáv z prenasledovania z dôvodov uvedených v § 8 zákona o azyle. Odporca posúdil žiadosť aj z pohľadu možnosti udelenia azylu z humanitných dôvodov, ale ani takéto predpoklady navrhovateľ nespĺnil. Tak isto neboli zistené dôvody na poskytnutie doplnkovej ochrany, pretože mu v krajine pôvodu nehrozí vážne bezprávie tak, ako to má na mysli zákon o azyle v ustanovení § 2 písm. f). Odporca je aj po opätovnom preskúmaní napadnutého rozhodnutia v rozsahu námietok uvedených v opravnom prostriedku toho názoru, že vec bola správne právne posúdená, skutkový stav bol dostatočne zistený, teda napadnuté rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonom o azyle. Odporca preskúmal aj možnosť, či navrhovateľ nespĺňa dôvody na poskytnutie doplnkovej ochrany podľa § 13a alebo 13b zákona o azyle. Tak ako je to podrobne uvedené na str. 26 až 28 v odôvodnení rozhodnutia dospel k názoru, že nespĺňa ani dôvody na poskytnutie doplnkovej ochrany.

Odporca je toho názoru, že navrhovateľ v priebehu konania, ktoré predchádzalo vydaniu napadnutého rozhodnutia, ani právna zástupkyňa v opravnom prostriedku, neuviedli a nepreukázali také skutočnosti, ktoré by ho oprávňovali vydať rozhodnutie o udelení azylu, resp. poskytnutie doplnkovej ochrany, a má za to, že správny orgán komplexne, objektívne a individuálne posúdil všetky relevantné okolnosti týkajúce sa predmetnej veci. Zistil, že navrhovateľ nespĺňa podmienky na udelenie azylu v zmysle Ženevského dohovoru z roku 1951 o právnom postavení utečencov a zákona o azyle.

Z uvedených dôvodov navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok krajského súdu potvrdil.

IV.

Argumentácia rozhodnutia odporcu

Odporca podľa § 13 ods. 1 zákona o azyle neudelil navrhovateľovi azyl a podľa § 13c ods. 1 a § 20 ods. 4 zákona o azyle mu neposkytol doplnkovú ochranu.

Opísal v ňom zistený stav veci, priebeh celého konania a svoje rozhodnutie zdôvodnil tým, že po vyhodnotení všetkých skutočností dospel k názoru, že v tomto prípade nebola preukázaná opodstatnenosť z obáv z prenasledovania z rasových, národnostných, náboženských dôvodov, z dôvodov zostávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine, ako to vyplýva zo zákona o azyle. Ďalej uviedol, že u navrhovateľa neboli splnené podmienky pre udelenie azylu podľa § 8 zákona o azyle. Osobitne poukázal na skutočnosti zrejme z vykonaného dokazovania (osobitne z obsahu jeho jednotlivých výpovedí uskutočnených v priebehu vykonaných pohovorov), v zmysle ktorých navrhovateľ prezentovaný gréckokatolíkom mal iba minimálne znalosti tejto viery, po prijatí sviatosti krstu prestal žiť ako kresťan, kostol navštevoval iba sporadicky, odkedy sa zdržiava v Bratislave kostol či kostoly nenavštevoval, nezúčastňoval sa na svätých omšiach, nevedel zreprodukovať ani jednu kresťanskú modlitbu, z ktorého zistenia stavu veci vyvodil odporca záver, že prijatie kresťanskej viery navrhovateľom potom, ako na Slovensku požiadal o azyl bolo iba účelovým a nie úprimným. Poukázal tiež na to, že z výpovedí samotného navrhovateľa vyplynulo, že po prijatí krstu na

Slovensku nevykonával žiadne náboženské úkony a to ani verejne a ani v súkromí, pričom nič nenasvedčuje tomu, žeby tieto mal v úmysle vykonávať v budúcnosti. Pokiaľ ide o výrok, ktorým odporca rozhodol o neposkytnutí doplnkovej ochrany navrhovateľovi, tento odôvodnil tým, že nebol splnený ani jeden zo zákonných predpokladov jej poskytnutia. Poukázal na skutočnosť, že počas pobytu navrhovateľa v Iráne tento nebol odsúdený k trestu smrti, že nevykonával žiadnu činnosť, za ktorú by mu v prípade návratu hrozilo vážne bezprávie. V súvislosti s konvertovaním navrhovateľa na kresťanskú vieru, ku ktorému došlo počas jeho pobytu na Slovensku po podaní žiadosti o azyl, poukázal na poznatky získané zo správ založených v spise, avšak s poukazom na účelovosť takéhoto konvertovania a na nepraktizovanie novoprijatej (kresťanskej) viery v živote navrhovateľa - či už verejne alebo v súkromí. Odporca tiež dôvodil, že v Iráne neprebíha vnútroštátny či medzinárodný ozbrojený konflikt. Svoje právne závery doplnil o informácie o krajine pôvodu navrhovateľa, na ktoré sa v rozhodnutí odvolal a ktoré aj identifikoval.

V.

Právny názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku), preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a dospel jednomyselne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z.) k záveru, že rozsudok krajského súdu je potrebné zmeniť. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 OSP, s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 26. augusta 2015 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku).

Konanie o udelenie azylu na území Slovenskej republiky je upravené v zákone o azyle. Udelenie azylu na území Slovenskej republiky je spojené so splnením podmienok taxatívne uvedených v ustanovení § 8 zákona o azyle, t. j. v prípade žiadateľa o azyl musia byť preukázané opodstatnené obavy z prenasledovania z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine, prenasledovania za uplatňovanie politických práv a slobôd a vzhľadom na tieto obavy sa nemôže alebo nechce vrátiť do tohto štátu.

V citovanom ustanovení ide o zákonné vyjadrenie ústavnej garancie poskytovania azylu cudzincom prenasledovaným za uplatňovanie politických práv a slobôd (čl. 53 prvá veta Ústavy Slovenskej republiky).

Podľa § 8 zákona o azyle ministerstvo udelí azyl, ak tento zákon neustanovuje inak, žiadateľovi, ktorý
a/ má v krajine pôvodu opodstatnené obavy z prenasledovania z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine a vzhľadom na tieto obavy sa nemôže alebo nechce vrátiť do tohto štátu, alebo
b/ je v krajine pôvodu prenasledovaný za uplatňovanie politických práv a slobôd.

Podľa § 10 zákona o azyle ministerstvo na účel zlúčenia rodiny udelí azyl, ak tento zákon neustanovuje inak,

a/ manželovi azyllanta, ak manželstvo trvá a trvalo aj v čase, keď azyllant odišiel z krajiny pôvodu a azyllant so zlúčením vopred písomne súhlasí,
b/ slobodným deťom azyllanta alebo osoby podľa písmena a/ do 18 rokov ich veku alebo
c/ rodičom slobodného azyllanta mladšieho ako 18 rokov, ak s tým azyllant vopred písomne súhlasí (ods. 1).

Žiadatelia uvedení v odseku 1 sa počas konania o udelenie azylu musia zdržiavať na území Slovenskej republiky (ods. 2).

Ministerstvo udelí azyl osobám uvedeným v odseku 1, len ak ide o zlúčenie rodiny s azyllantom, ktorému

bol azyl udelený podľa § 8 (ods. 3).

Ministerstvo udelí azyl aj dieťaťu narodenému azylantke na území Slovenskej republiky, ak je splnená povinnosť podľa § 4 ods. 5 (ods. 4).

Podľa § 13a zákona o azyle ministerstvo poskytne doplnkovú ochranu žiadateľovi, ktorému neudelilo azyl, ak sú vážne dôvody domnievať sa, že by bol v prípade návratu do krajiny pôvodu vystavený reálnej hrozbe vážneho bezprávia, ak tento zákon neustanovuje inak.

V predmetnej veci je potrebné predostrieť, že predmetom odvolacieho konania bol rozsudok krajského súdu, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie odporcu o neudelení azylu a neposkytnutí doplnkovej ochrany, preto primárne v medziach odvolania Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie odporcu, najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými námietkami navrhovateľa v opravnom prostriedku, a z takto vymedzeného rozsahu, či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia odporcu.

Navrhovateľ v odvolaní proti rozsudku krajského súdu namietal, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Odporcovi vyčítal, že nerešpektoval právny názor najvyššieho súdu vyjadrený v rozhodnutí sp. zn. 1SžA 16/2014 zo dňa 12.08.2014.

Uvedené námietky vyhodnotil odvolací súd za dôvodné.

Krajský súd mal za to, že predmetom uskutočneného konania pred odporcom bolo posúdenie navrhovateľovej žiadosti o azyl, ktorú podal vyhlásením z 25.06.2010, v ktorej ako dôvody svojej žiadosti uviedol obavy z trestu za cestovanie na falošný izraelský cestovný doklad, že v krajine pôvodu mal náboženské problémy a bol prenasledovaný zo strany štátnych orgánov pre nedodržanie moslimských tradícií, pričom v prípade návratu do krajiny pôvodu má obavy o svoj život. Podľa krajského súdu z výsledkov vykonaného dokazovania je však preukázané, že navrhovateľ v Iráne na kresťanskú vieru neprestúpil, ale navrhovateľ bol preukázateľne pokrstený až v priebehu prebiehajúceho azylového konania dňa 17.09.2011 v Košiciach v Gréckokatolíckej cirkvi, farnosti Božej Múdrosti Košice - Furča.

Podľa krajského súdu vo vzťahu k azylu by prijatie sviatosti krstu navrhovateľom počas jeho pobytu na Slovensku bolo významným iba v prípade, ak by práve toto navrhovateľovo pokrstenie bolo dôvodom podania inej, ako podanej žiadosti o azyl. Takáto žiadosť by bola v prípade jej podania žiadosťou podanou „na mieste“. K tomu však nedošlo. Preto ak odporca navrhovateľovi azyl neudelil, jeho rozhodnutie je podľa krajského súdu vecne správne a je v súlade so zákonom.

Za súladný so zákonom považoval krajský súd aj výrok o neposkytnutí doplnkovej ochrany, nakoľko neboli ani podľa jeho názoru splnené zákonné podmienky pre jej poskytnutie. Podľa krajského súdu ak navrhovateľ svoje (prezentované) vierovyznanie nepraktikoval na Slovensku, kde mu takémuto (verejnému) vyznávaniu jeho viery nikto (a nič) nebránil, je opodstatnený záver, že ním prezentovaný prestup na katolícku vieru nebol skutočným, ale bol účelovým s cieľom dosiahnuť pre seba výhodnejšiu pozíciu pri posúdení ním, pred časom podanej žiadosti o azyl.

S poukazom na uvedené teda podľa krajského súdu navrhovateľovi nehrozí v prípade jeho návratu do krajiny jeho pôvodu žiadne nebezpečenstvo. Navyiac, ak by aj existoval dôvod, pre ktorý by bolo na mieste považovať navrhovateľa (na základe jeho skutočného presvedčenia, teda nie len na základe jeho pokrstenia) za kresťana - katolíka, nič nenasvedčuje tomu, žeby svoje návyky po svojom príchode do krajiny svojho pôvodu zmenil, teda žeby svoje vierovyznanie prezentoval inak, ako je tomu doteraz na slovenskom území.

Krajský súd teda ustálil, že podmienkou posúdenia žiadosti o azyl z náboženských dôvodov ako relevantného dôvodu pre udelenie azylu, teda aby žiadateľ o azyl mohol byť považovaný za prenasledovaného z náboženského dôvodu je, aby ku konvertovaniu na inú vieru došlo v krajine pôvodu vo forme prijatia krstu.

Krajský súd ustálil, že tým, že navrhovateľ bol preukázateľne pokrstený až v priebehu prebiehajúceho

azylového konania na území Slovenskej republiky, je teda podľa neho zrejmé, že dôvodom podanej žiadosti o azyl nebolo konvertovanie navrhovateľa na kresťanskú (gréckokatolícku) vieru. Dokonca ustálil, že výrazom ním prezentovaného prijatia kresťanskej viery, keď navrhovateľ nenaplnia logicky očakávané správanie veriaceho: (mal by sa pravidelne zúčastňovať na povinných svätých omšiach a tiež ovládať základné modlitby, prijímanie sviatosti počas omše, účasť na spovedi min. raz do roka), viedli odporcu dôvodne k správnej úvahe, že navrhovateľovo prijatie katolíckej viery počas pobytu na území Slovenskej republiky (po podaní žiadosti o azyl) bolo účelovým.

S takto prijatými závermi krajského súdu, z ktorých vyvodil zákonnosť napadnutého rozhodnutia odporcu sa odvolací súd (súč viazaný rozsahom odvolacích námietok navrhovateľa, ktoré vyhodnotil za dôvodné) nemohol stotožniť.

Z predloženého spisového materiálu je totiž zrejmé, že navrhovateľ už v priebehu administratívneho konania uvádzal, že dôvodom jeho žiadosti o azyl, resp. doplnkovej ochrany, (zápisnica o výsluchu zo dňa 25.06.2010) bolo jeho prenasledovanie zo strany štátnych orgánov pre nedodržanie moslimských tradícií v Iráne. V auguste 2007 v Iráne konvertoval z islamu na kresťanstvo, za čo by mu po návrate domov hrozila smrť.

Svoje rozhodnutie konvertovať na kresťanstvo odôvodnil tým, že v mieste bydliska videl, akým slušným životom žili arménski kresťania, niekoľko krát navštívil kostol arménskych kresťanov a keďže mal problémy s náboženskou políciou (stretával sa na verejných miestach s priateľkou), dokonca ho polícia predvolala za účelom prešetrenia, či s ňou nemal nemanželský pomer, z krajiny vycestoval. Na políciu totiž prišla jeho priateľka s rodinou, ktorej povedal o konvertovaní na kresťanstvo. Hrozí mu trest za konvertovanie ako aj za nemanželský vzťah.

Ako ďalej vyplynulo z obsahu administratívneho spisu a jeho opakovaných výsluchov (zápisnica z doplnujúceho pohovoru zo dňa 22.11.2011) navrhovateľ uviedol, že dôvodom jeho žiadosti o azyl je strach z toho, že mu hrozí trest smrti za to, že zmenil vieru. Je katolíkom a nemôže sa vrátiť do Iránu, lebo by mu hrozil trest smrti.

Už počas pobytu v krajine pôvodu mal problémy s náboženskou políciou, za nedodržanie ramadanu dostal pokutu, bol asi tri dni zadržaný. V tom čase ešte nemal 18 rokov. Otec pokutu zaplatil a on bol prepustený. Uviedol, že podľa zákona v Iráne hrozí za konvertovanie trest smrti, ak majú osoby menej ako 18 rokov, úrady to považujú za kriminálny čin a počkajú kým dospeje a potom dostane takýto človek trest smrti.

Ďalej uviedol, že konvertoval už v Iráne, povedal o tom svojmu otcovi, mame, bratovi sestre a priateľke, tá to povedala svojej rodine a úrady sa o tom dozvedeli až po jeho odchode z krajiny. Dokumenty o konvertovaní má jeho otec, ale nechce mu ich poslať.

Na otázku čo robí ako kresťan na Slovensku uviedol, že chodí do gréckokatolíckeho kostola v Košiciach a keď sú nejaké sviatky, slávi ich s rodinou pána F. v evanjelickom kostole (on je evanjelik).

Na otázku či je pokrstený odpovedal, že bol pokrstený dvakrát, raz v Iráne a raz na území SR. Na území SR mal pred tým prijatím krstu prípravu, chodieval do gréckokatolíckeho kostola v Košiciach, kde ho pripravoval farár. Pýtal sa ho ako bol pokrstený v Iráne, ako vyznáva pána Boha, či čítal Svätú knihu a či sa vie modliť. Celá príprava trvala asi dva mesiace. Nakoniec ho pán farár vyskúšal z vedomostí o náboženstve a pýtal sa ho, či chodí do kostola. Uviedol, že chodil do kostola aj sám. Potom ho pokrstili a čom predložil krstný list.

Ďalej uviedol, že v Iráne bol pokrstený v kostole arménskych katolíkov, na Slovensku v gréckokatolíckom kostole.

V doplnujúcom pohovore zo dňa 10.09.2013 uviedol, že po príchode do Bratislavy do kostola moc nechodí, majiteľ ubytovne je Albánec, je moslim a spýtal sa akého je vierovyznania. Nepáčilo sa mu, že konvertoval. Predtým, keď bol v Rohovciach, tak chodil do kostola do obce Trnávka. Keď sa ráno alebo večer, alebo pred jedlom modlí, tak v podstate povie vlastnými slovami, že ďakuje Bohu za to, že má čo jesť a pomodlí sa za ľudí, čo nemajú čo jesť, aby aj oni mali čo jesť. Navrhovateľ uviedol, že je kresťan a povie to na rovinu hocikomu, aj keby mu mali ublížiť. Jeho viera je možno silnejšia ako iných kresťanov. Nemá doklady o konvertovaní v Iráne, lebo otec sa nechce o tom s ním rozprávať. Kresťanská viera je pre neho všetko.

Odporca k dôvodom obavy za prenasledovanie z dôvodu konvertovania uviedol, že svoju novú vieru na verejnosti neprezentoval a preto ak vôbec konvertoval, potom mohol takýmto diskretným správaním v

pokoji a bez problémov v Iráne žiť ďalej a nečelil žiadnym problémom zo strany štátnych orgánov a to aj napriek tomu, že o konvertovaní mala vedieť minimálne jeho rodina a priateľka.

Odporca síce v rozhodnutí uvádza, že konvertovanie je teoreticky možné potrestať smrťou, v praxi je len zriedka niekto obvinený z odpadlivity.

Z uvedeného je teda zrejmé, že odporca síce pripustil, že navrhovateľ mohol konvertovať na kresťanstvo už v Iráne, podľa neho mu však nehrozí prenasledovanie, ak bude diskretným správaním a v pokoji kresťanské tradície praktizovať.

Hrozbu trestu smrti videl len v teoretickej rovine a podľa odvolacieho súdu celkom nepochopiteľne odmieta hrozbu prenasledovania navrhovateľa za konvertovanie spojiť s hrozbou trestu za nemanželský pomer s priateľkou, ktorej rodina mala o konvertovaní vedieť a cez ktorú sa o konvertovaní navrhovateľa mali dozvedieť aj štátne orgány, ktoré prípad nemanželského pomeru prešetrovali (o čom predložil navrhovateľ správnomu orgánu aj dôkazy - fotokópia predvolania na súd za účelom podania vysvetlenia zo dňa 26.10.2007).

Záver odporcu o tom, že navrhovateľovi nehrozí prenasledovanie z náboženských dôvodov za konvertovanie na kresťanstvo a nemanželský vzťah, ktorý štátne orgány vyšetrovali je podľa odvolacieho súdu neudržateľný s poukazom na doteraz zistený skutkový stav a informácie o krajine pôvodu, ktoré ako sám krajský súd správnomu orgánu vytkol, používa selektívne a vyberá v prevažnej miere tie, ktoré sú v jeho neprospech.

S názorom krajského súdu, že relevanciu náboženských dôvodov pre poskytnutie azylu u navrhovateľa bolo možné posúdiť len vo vzťahu k jeho konvertovaniu po príchode na Slovensko, ako žiadosť „na mieste“, k čomu nedošlo, sa odvolací súd nestotožnil. Krajskému súdu musí dať odvolací súd za pravdu, že navrhovateľ preukázateľne (krstným listom) prijal kresťanskú vieru po príchode na Slovensko.

Nebolo však žiadnym spôsobom vyvrátené tvrdenie navrhovateľa, že konvertoval na kresťanskú vieru už počas pobytu v Iráne.

Odporca totiž dôveryhodnosť navrhovateľa ani pravdivosť takéhoto tvrdenia nespochybnil a s takouto verziou prípadu aj pracoval, dospel však k názoru, že tým, že kresťanskú vieru ďalej nešíril, nikoho nenahováral na konvertovanie, nemohol ani čeliť problémom.

Krajský súd bez vykonaného dokazovania, ktorým by mohol spochybniť pravdivosť tvrdení o konvertovaní navrhovateľa na kresťanstvo nemôže prijať záver o spochybnení verzii príbehu, s ktorou odporca pracoval ako nespochybnenou.

Preto so záverom krajského súdu, že tým, že sa nepodarilo preukázať konvertovanie z islamu na kresťanskú vieru počas pobytu navrhovateľa v krajine pôvodu, nebol naplnený ani jeden z predpokladov udelenia azylu podľa ust. § 8 zákona o azyle sa odvolací súd nestotožnil.

Za dôvodnú považoval odvolací súd aj námietku navrhovateľa, že odporca dôsledne nerešpektoval právny názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vyjadrený v rozhodnutí sp. zn. 1Sžs/16/2014 zo dňa 12.08.2014, ktorým zmenil rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 9Saz/73/2013-47 zo dňa 5. marca 2014 tak, že rozhodnutie odporcu ČAS: MU-341-136/PO-Ž-2010 zo dňa 04.11.2013 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Z predmetného rozhodnutia totiž vyplýva, že najvyšší súd uložil odporcovi v ďalšom konaní znova dôkladne vyhodnotiť, či konvertovanie navrhovateľa na kresťanstvo nezakladá niektorý z dôvodov na udelenie azylu, prípadne poskytnutie doplnkovej ochrany na území Slovenskej republiky, a to na základe všetkých zistených skutočností, nielen tých, ktoré sú v neprospech navrhovateľa.

Nie je možné jednoznačne povedať, že by navrhovateľ určité vedomosti zodpovedajúce jeho vzdelaniu, jazykovému vybaveniu, kultúrnemu prostrediu odkiaľ pochádza a jeho skúsenostiam nepreukazoval. Z porovnania jednotlivých pohovorov, vykonaných s navrhovateľom, vyplýva, že navrhovateľove znalosti o kresťanstve sa do určitej miery prehĺbovali. Ide o bežného veriaceho, a ako uviedol navrhovateľ vo svojich podaniach, často majú aj bežní slovenskí veriaci značné medzery vo vedomostiach o svojom náboženstve, a nikto nepochybuje o tom, že ide o kresťanov. Ani rádom kresťania nedodržiavajú všetky pravidlá katolíckej viery. Navrhovateľ bol na území Slovenskej republiky pokrstený, je preto bez pochybností zrejmé, že sa kresťanom stal. Kresťanstvo, viera nie je merateľná počtom návštev kostolov, ide hlavne o vnútorné presvedčenie toho ktorého veriaceho. Odvolaciemu súdu nie je takisto jasné, ako si môže byť správny orgán istý, že v Iráne sa o navrhovateľovom konvertovaní nemôžu dozvedieť, a preto nebude mať po návrate do krajiny pôvodu žiadne problémy v súvislosti so svojim konvertovaním na kresťanstvo, navyše keď problémy s náboženskou políciou mal aj pred opustením krajiny pôvodu. Aj

v prípade, ak by navrhovateľ nebol konvertitom, resp. ak by táto skutočnosť nebola preukázaná, z jeho výpovedí je zjavné, že nechce žiť a ani nežil v duchu islamského náboženstva, s ktorým nesúhlasí, a preto by ho bolo možné považovať za odpadlíka od islamu, čo má rovnaké následky ako konvertovanie.

Napriek tomu, že odporca v preskúvanom rozhodnutí nespochybnil, že navrhovateľ konvertoval na kresťanstvo už počas svojho pobytu v krajine pôvodu, nedostatočne vyhodnotil objektívnu hrozbu prenasledovania z náboženských dôvodov nie len v kontexte hrozby za samotné konvertovanie, ale aj hrozbu trestu za porušenie moslimských tradícií, za to, že sa verejne stretával s priateľkou, keď odporca nespochybnil, že v krajine pôvodu štátne orgány vyšetrovali jeho nemanželský vzťah s priateľkou, rodina ktorej mala vyšetrovujúcim orgánom prezradiť, že navrhovateľ na kresťanstvo konvertoval.

Na tomto mieste považuje odvolací súd za potrebné zaujať aj stanovisko k názoru krajského súdu, ktorý v dôvodoch napadnutého rozsudku vyhodnotil konvertovanie navrhovateľa, ku ktorému došlo prijatím krstu dňa 17.09.2011 na Slovensku za účelové. Krajský súd účelovosť vyvodil z toho, že navrhovateľove vedomosti o kresťanstve vyhodnotil za minimálne, nezodpovedajúce bežným vedomostiam, predpokladaným u (kresťanský) veriacich, ktorí by sa mali pravidelne zúčastňovať na povinných svätých omšiach, tiež ovládať základné modlitby, prijímanie sviatosti počas omše, účasť na spovedi min. raz do roka).

Navrhovateľ namietal, že krajský súd nerešpektoval právny názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, a to predovšetkým preto, lebo opätovne spochybnil znalosti navrhovateľa o kresťanskej viere, pričom Najvyšší súd Slovenskej republiky túto otázku už v predchádzajúcom konaní jasne ustálil.

Uvedená námietka navrhovateľa bola dôvodná, odvolací súd k nej ďalej považuje za dôležité uviesť nasledovné.

Podľa článku 10 ods. 1 písm. b) smernice Európskeho parlamentu a Rady č. 2011/95/EÚ o normách, ktoré musia spĺňať štátni príslušníci tretích krajín alebo osoby bez štátnej príslušnosti, aby mohli požívať medzinárodnej ochrany, o jednotnom postavení utečencov alebo osoby, ktoré majú nárok na doplnkovú ochranu a obsah poskytovanej ochrany, prepracované znenie (ďalej len „kvalifikačná smernica“), pri posudzovaní dôvodov prenasledovania prihliada členský štát k týmto hľadiskám: pojem náboženstvo zahŕňa najmä zastávanie teistického, neteistického a ateistického presvedčenia, účasť alebo zdržanie sa oficiálnych bohoslužieb v súkromí alebo na verejnosti, sám alebo spoločne s inými, iné náboženské úkony alebo prejavy názoru alebo formy osobného alebo spoločenského správania založeného na akomkoľvek náboženskom presvedčení alebo ním nariadené náboženským presvedčením“.

Hoci samotný zákon o azyle neobsahuje kritériá, podľa ktorých by bolo možné zhodnotiť vierohodnosť tvrdenia žiadateľa o jeho konverzii, jeho znenie je ovplyvnené harmonizáciou azylového práva medzi členskými štátmi Európskej únie. Významnú úlohu pre výklad zákona o azyle tak hrá kvalifikačná smernica, ktorá bola do zákona o azyle zapracovaná a jej úlohou bolo najmä zjednotenie výkladu niektorých azylovo relevantných pojmov a stanovenie základných požiadaviek pre udeľovanie jednotlivých foriem medzinárodnej ochrany.

O pojme náboženstvo, ktoré je súčasťou skutkovej podstaty § 8 zákona o azyle, v článku 10 ods. 1 písm. b) kvalifikačná smernica výslovne uvádza hľadiská, ktoré majú správne orgány pri posudzovaní prenasledovania z náboženských dôvodov posudzovať.

Najvyšší súd má za to, že hoci miera znalosti kresťanskej vierouky môže byť v prípade jednotlivých žiadateľov odlišná, absolútna neznalosť Biblie ako základného prameňa kresťanstva a významných kresťanských sviatkov vzbudzuje dôvodné pochybnosti o vierohodnosti tvrdení, že žiadateľ je kresťanom. Otázky overujúce základné znalosti nie sú pri nedostatku iných dôkazov preto nemiestnym prostriedkom, ak však žiadateľ o azyl tvrdí, že bol pokrstený už v krajine svojho pôvodu a keďže nemal k dispozícii svoj krstný list, ktorým by preukázal túto skutočnosť, bol na území Slovenska pokrstený podmienčne, pričom tento krst sa považuje za platný až do doby, pokiaľ sa nepreukáže platnosť predchádzajúceho krstu a podmienkou prijatia krstu bolo overenie znalostí a vedomostí o viere a odporca takéto tvrdenie nevyvráti, musí odporca vychádzať pri posudzovaní žiadosti o azyl z takejto výpovede a považovať ju za nespochybnenú a z nej je potrebné vychádzať pri posudzovaní dôvodnosti žiadosti o azyl.

V tejto súvislosti Najvyšší súd Slovenskej republiky poukazuje na skoršiu judikatúru (rozsudok NS SR sp. zn. 1Sžs/10/2013 zo dňa 09.04.2013), z ktorej vyplýva, že nie je povinnosťou žiadateľa o azyl, aby prenasledovanie svojej osoby preukazoval inými dôkaznými prostriedkami než vlastnou dôveryhodnou

výpoved'ou.

Je naopak povinnosťou správneho orgánu ,aby v pochybnostiach zhromaždil všetky dostupné dôkazy, ktoré dôveryhodnosť výpovede žiadateľa o azyl vyvracajú alebo spochybňujú.

Pokiaľ sa teda žiadateľ o azyl teda po celú dobu konania vo veci medzinárodnej ochrany drží jednej debovej línie, jeho výpoveď je možné i napriek drobným nezrovnalostiam označiť za konzistentnú a za súladnú s dostupnými informáciami o krajine pôvodu, potom je potrebné z takejto výpovede vychádzať.

Týmito požiadavkami sa odporca riadil len čiastočne. Hoci navrhovateľovu výpoveď nepovažoval za nedôveryhodnú, jeho tvrdeniami o možnom postihu - hrozbe trestu smrti za konvertovanie na kresťanskú vieru bagatelizoval tým, že je len teoreticky možná, riziko trestu smrti nezohľadnil ani pri úvahe o poskytnutí doplnkovej ochrany, dokonca nezistil dôvody ani na poskytnutie azylu z humanitných dôvodov.

Vzhľadom na závery, ktoré prijal krajský súd ohľadne preukazovania dôveryhodnosti výpovede o konverzii na kresťanskú vieru, s ktorými sa odvolací súd nestotožnil, považuje k tejto otázke za potrebné uviesť nasledovné.

Ak žiadate o azyl tvrdí, že je pre svoju vieru prenasledovaný, musí vierohodne vyložiť, v čom jeho viera spočíva, ako sa prejavuje navonok, s kým ďalším a akým spôsobom ju praktizoval.

S ohľadom na obtiažnosť hodnotenia, či je žiadateľ veriacim, musí pritom správny orgán "[...] vec hodnotiť v celkovom kontexte, napr. zväžiť aj tvrdenia žiadateľa o medzinárodnú ochranu o hĺbke jeho viery, dĺžke doby, po ktorú danú vieru vyznáva, zapojenie sa do náboženského života príslušnej komunity, vziať do úvahy jeho celkový prezentovaný duchovný vývoj a pod. V tomto zmysle nie je vylúčené ani vykonávanie vhodných výsluchov svedkov a zisťovanie rozsahu povedomie žiadateľa o príslušnom náboženstve, akokoľvek je potrebné na hodnotenie výsledkov takéhoto zisťovania vždy pristupovať s najvyššou možnou opatrnosťou.

Keďže príslušnosť k náboženstvu je otázkou vnútorného presvedčenia, môže byť určená len na základe výpovede žiadateľa a ďalej hodnotením vonkajších prejavov jeho konanie , ktoré môžu byť vodičkom k odhaleniu tohto vnútorného presvedčenia.

V súlade s článkom 10 ods. 1 písm. b) kvalifikačnej smernice tak nemožno urobiť závery ohľadom konvertovania na kresťanstvo iba na základe znalostných testov, ktoré overujú encyklopedické vedomosti, ktoré je ale možné ľahko nadobudnúť aj bez náboženského vyznania.

Predmetom hodnotenia konvertovania na kresťanstvo musí byť totiž úplnosť vnútorného presvedčenia k vyznávanie určitého náboženstva a s ním spojené identita a spôsob života (porovnaj napríklad Summary Conclusions on Religion - Based Refugee Claims [online] . Baltimore Expert Roundtable . Office of the United Nations High Commissioner for Refugees, 2003 [cit. 2015-06-17]. Dostupné na: <http://www.unhcr.org/3e5f2de44.html>) .

Pre úplné posúdenie konverzie ku kresťanstvu by sa tak mal správny orgán zamerať najmä na:

(1) posúdenie života žiadateľa pred konverziou, ku ktorému sa napríklad vzťahujú otázky: Aké bolo žiadateľa sa pôvodné náboženstvo? Aké malo pre neho význam? Ako žiadateľ praktizoval svoju vieru? Ako ovplyvňovala jeho život? Aký vzťah mala k pôvodnému náboženstvu žiadateľovho rodina a spoločnosť, v ktorej vyrastal? Kedy začal uvažovať o konverziu na kresťanstvo a prečo? Prečo pre neho bol islam nedostatočný? Zdieľal s niekým svoje myšlienky o kresťanstve? Pozná niekoho, kto tiež konvertoval?

(2) samotnou konverziou, ku ktorej sa napríklad vzťahujú otázky: Kedy, kde a ako sa žiadateľ stal kresťanom? Z akých motívov? Ako sa zoznámil s kresťanstvom a čím ho zaujalo? Ako sa na konverziu pripravoval? Ako dlho proces konverzie trval? Čo pre neho kresťanstvo znamená? Ako ovplyvňuje jeho život? Bol pokrstený? Ako krst prebiehal?

(3) zhodnotenie konverzie žiadateľom, ku ktorému sa napríklad vzťahujú otázky: Čo bolo ťažké na zmene náboženstva? Ako sa pritom cítil? Aké dôsledky so sebou konverzie priniesla? Ako na jeho konverziu reagovala jeho rodina, blízki a spoločnosť? Ako by mohol praktizovať kresťanstva v krajine pôvodu? Na koho sa môže obrátiť, aby sa mohol zapojiť do kresťanskej komunity v krajine pôvodu? Dokázal by si predstaviť manželstvo s kresťanom /kresťankou?

(4) žiadateľova znalosť nového náboženstva, napríklad: Čo vie o kresťanstve? Aký je rozdiel medzi kresťanstvom a islamom ?Čo je pre neho v kresťanstve dôležité? Pozná nejaké modlitby? Ako sa volá posvätná kniha kresťanov? Vlastní žiadateľ Bibliu? V akom jazyku a skrz aké médiá prijíma žiadateľ nové informácie a nábožensky sa vzdeláva? Aké sviatky uznávajú kresťania?

(5) náboženskú aktivitu žiadateľa, ku ktorej sa napríklad vzťahujú otázky: Ako bol žiadateľ nábožensky aktívny v krajine pôvodu a ďalších krajinách, tj. ako prejavoval svoju vieru? Ako často chodí do kostola a akých aktivít cirkvi sa zúčastňuje? Akým spôsobom sa zúčastňuje bohoslužieb? Zúčastňuje sa iných aktivít cirkvi? Vie jeho rodina a priatelia o tom, že je kresťanom? Kto iný o tom vie? Pozná nejaké kresťanov v krajine pôvodu a v Slovenskej republike? Bol v kontakte s kresťanmi v krajine pôvodu? Ako by bol nábožensky aktívny, ak by sa musel vrátiť do krajiny pôvodu?

Zistené skutočnosti z jednotlivých oblastí by mal správny orgán posúdiť jednotlivo i vo vzájomnej súvislosti, doplniť, ak je to možné, o ďalšie dôkazy (najmä správy o situácii v krajine pôvodu), urobiť si úsudok o žiadateľovej osobnosti a až na základe všetkých týchto zistení urobiť záver, či je výpoveď žiadateľa ohľadom zmeny náboženského vyznania vierohodná.

S ohľadom na vyššie uvedené dospel odvolací súd k záveru, že odporca urobil v rozpore sa zisteným skutkovým stavom záver ohľadom náboženského vyznania navrhovateľa, odporca posudzoval náboženskú konverziu sťažovateľa len formálne, t. j. kladením znalostných otázok bez toho, aby sa pokúsil zistiť vnútorné presvedčenie navrhovateľa, jeho náboženskú identitu, spôsob života a ďalšie aspekty súvisiace s konverziou ku kresťanstvu.

Vo svojich záveroch vychádzal odporca zo správ o Iráne, z ktorých vyvodil, že odpadlíkom síce hrozí trest smrti, ale iba teoreticky. Ako bolo ale uvedené vyššie, odporca sa nevyrovnal s obavami z prenasledovania za konverziu v spojení s hrozbou stíhania za nemanželský vzťah. V spojitosti s nedostatočne zisteným skutkovým stavom ohľadom náboženského vyznania navrhovateľa tak odporca nezistil skutkový stav v dostatočnej miere, aby si mohol urobiť úsudok ohľadom udelenie azylu prípadne doplnkovej ochrany v zmysle zákona o azyle. Keďže na uvedené pochybenia krajský súd nezareagoval zrušením rozhodnutia odporcu, Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, záveru, že rozsudok krajského súdu je potrebné podľa § 220 OSP zmeniť tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

O náhrade trov konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250k ods. 1 OSP a § 151 ods. 1 a 5 OSP v spojení s § 224 ods. 1 a 2 OSP a § 246c ods. 1 veta prvá OSP tak, že navrhovateľovi, ktorý mal úspech vo veci, priznal právo na náhradu trov odvolacieho konania podľa vyčíslenia jeho právnej zástupkyne v zmysle vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhláška“) vo výške spolu 561,71 Eur titulom trov právneho zastúpenia za 4 úkony právnej pomoci - 4 x 139,83 Eur (prevzatie a príprava právneho zastúpenia, písomné podanie opravného prostriedku, zastupovanie na súde, písomné podanie odvolania) a 8,39 Eur režijný paušál.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.